

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ЗВО

Вінницького національного
медичного університету

ім. М.І. Пирогова,

д.мед.н., професор

Вікторія ПЕТРУШЕНКО



2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів

дисертації Капітун Алли Григорівни на тему:

«Роль антиагрегантної терапії ацетилсаліциловою кислотою у
виникненні клінічних проявів та морфологічних змін слизової
оболонки шлунка в умовах інфікування гелікобактерною інфекцією та
лікування інгібіторами протонної помпи (клініко-експериментальне
дослідження)», що представлена на здобуття ступеня доктора
філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 222 «Медицина»

Комісія створена на засіданні кафедри внутрішньої та сімейної
медицини протокол № 8 від 28.03.2025 р. у складі: професор ЗВО
кафедри пропедевтики внутрішньої медицини ВНМУ ім. М.І. Пирогова,
д.мед.н., Распутіна Л.В. (голова) та рецензент – професор ЗВО кафедри
мікробіології ВНМУ ім. М.І. Пирогова, д.мед.н. Назарчук О.А.,
проаналізували результати виконання здобувачем ступеня доктора
філософії, аспірантки кафедри внутрішньої та сімейної медицини ВНМУ
ім. М.І. Пирогова Капітун Алли Григорівни освітньо-наукової програми,

індивідуального плану наукових досліджень, ознайомилися з текстом дисертації, опублікованими науковими статтями та тезами за темою дисертації, висновками комітету з біоетики Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, а також заслухали доповідь здобувача у вигляді публічної презентації дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри внутрішньої та сімейної медицини ВНМУ ім. М.І. Пирогова та відповіді здобувача на запитання учасників наукового зібрання.

Актуальність обраної теми дисертації.

Одним з найрозповсюдженіших симптомокомплексів у внутрішній медицині є диспепсія. До цього симптомокомплексу входять симптоми, які мають відношення до гастродуоденальної ділянки ШКТ: важкість, відчуття здуття живота та печіння в епігастрії, дискомфорт або біль в області епігастрію, відрижка, відчуття швидкого насичення, переповнення в надчеревній ділянці.

Ацетилсаліцилова кислота займає особливе місце серед класу нестероїдних протизапальних засобів. На даний час вона найчастіше застосовується як антитромбоцитарний засіб, незважаючи на те, що входить до класу нестероїдних протизапальних препаратів.

Ацетилсаліцилова кислота широко застосовується як для первинної профілактики при високому ризику атеротромботичних ускладнень, так і при їх вторинній профілактиці. Багаточисельні плацебо-контрольовані дослідження доводять ефективність застосування ацетилсаліцилової кислоти при таких станах у хворих зі стабільною стенокардією, периферичним атеросклерозом, ішемічним інсультом, гострим коронарним синдромом. Крім того, у пацієнтів з артеріальною гіпертензією, атеросклерозом периферичних артерій нижніх кінцівок та цукровим діабетом ацетилсаліцилову кислоту застосовують для профілактики серцево-судинних ускладнень.

Зростання застосування ацетилсаліцилової кислоти не стільки для лікування болю та запалення, а в якості антиагрегантної терапії призводить до посилення шкідливих впливів цього препарату на слизову оболонку шлунково-кишкового тракту і, як результат, до збільшення кількості гастропатій.

Незважаючи на все викладене вище, необхідність застосування ацетилсаліцилової кислоти у пацієнтів з широким спектром серцево-судинних захворювань є безсумнівною, тому виникає потреба не відмінити або замінити препарат, а зменшувати можливість виникнення його небажаних ефектів. Тому актуальність пошуку шляхів для попередження ускладнень, спричинених прийомом ацетилсаліцилової кислоти та їх своєчасного лікування зростає.

Тому, дисертаційна робота Капітун Алли Григорівни на тему: «Роль антиагрегантної терапії ацетилсаліциловою кислотою у виникненні клінічних проявів та морфологічних змін слизової оболонки шлунка в умовах інфікування гелікобактерною інфекцією та лікування інгібіторами протонної помпи (клініко-експериментальне дослідження)» є своєчасною та актуальною, оскільки спрямована на вирішення актуальної задачі сучасної гастроентерології.

**Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових
положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та
відповідності темі дисертації.**

Робота в цілому подана як суцільне закінчене наукове дослідження. Як головну мету дисертації здобувач визначив вплив антиагрегантної дози ацетилсаліцилової кислоти на клінічні прояви та морфологічні зміни слизової оболонки шлунка в експерименті, в умовах інфікування *Helicobacter pylori* та лікування інгібіторами протонної помпи.

Дисертаційна робота виконана на сучасному науково-практичному рівні і базується на достатній для вирішення поставлених задач кількості клінічних спостережень.

Методи досліджень, що використані в роботі, є сучасними, інформативними і адекватні поставленим завданням та включають: бібліографічний – для аналізу наукових джерел з досліджуваної проблеми; метод інтерв'ю – анкетування за допомогою опитувальників FSSG та GSRS – для вивчення поширеності ГЕРХ і шлункової диспепсії та для вивчення диспептичних проявів на тлі прийому АСК та поєднаного прийому АСК та ІПП; визначення рівня пепсиногену І – з метою неінвазивної оцінки ролі Н.р. відносно пошкодження слизової оболонки шлунка у пацієнтів, які приймають АСК та вивчення можливого гастропротективного впливу на слизову оболонку ІПП пантопразолу; експериментальна морфологія у щурів – з метою вивчення морфологічних особливостей ураження слизової оболонки шлунка у експериментальних тварин при використанні антиагрегантів та пантопразолу в еквіваленті людських доз та статистичний аналіз – для обробки та аналізу отриманих отриманих результатів.

У відповідності до завдань дослідження було вивчено поширеність диспепсії серед дорослого населення Вінницького регіону за допомогою опитувальника FSSG. Досліджено вплив ацетилсаліцилової кислоти на розвиток диспептичних проявів у пацієнтів з патологією серцево-судинної системи за допомогою опитувальника GSRS. Оцінено гастропротективний вплив пантопразолу у хворих, що приймають АСК за допомогою опитувальника GSRS. Вивчено морфологічні особливості ураження слизової оболонки шлунка у експериментальних тварин при використанні антиагрегантів та пантопразолу в еквіваленті людських доз. Вивчено вплив на слизову оболонку шлунка ацетилсаліцилової кислоти в дозі 75 мг у хворих із патологією CCC в залежності від Н.р. статусу та прийому пантопразолу шляхом визначення рівня пепсиногену І. Статистична обробка первинного цифрового матеріалу проведена коректно, підтверджена статистична значимість отриманих результатів. Назва дисертації відповідає її змісту. Основні наукові положення,

висновки та практичні рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, базуються на фактичних даних, є логічним підсумком отриманих результатів досліджень.

Наукові положення базуються на аналізі великого масиву джерел літератури, включаючи провідні дослідження з обраної проблематики в рецензованих фахових виданнях. Висновки та рекомендації засновані на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність.

Наукова новизна отриманих результатів.

Вперше вивчено поширеність диспепсії серед дорослого населення Вінницького регіону за допомогою опитувальника FSSG. Вперше вивчено вплив ацетилсаліцилової кислоти на розвиток диспептичних проявів у пацієнтів з патологією серцево-судинної системи за допомогою опитувальника GSRS. Проведено клінічну оцінку гастропротективного впливу пантопразолу у хворих, що приймають АСК за допомогою опитувальника GSRS. Вперше вивчено морфологічні особливості ураження слизової оболонки шлунка у експериментальних тварин при використанні антиагрегантів та пантопразолу в еквіваленті людських доз. Вперше вивчено вплив на слизову оболонку шлунка ацетилсаліцилової кислоти за допомогою неінвазивної методики в дозі 75 мг у хворих із патологією ССС в залежності від Н.р. статусу та прийому пантопразолу шляхом визначення рівня пепсиногену I.

За темою дисертації опубліковано 9 наукових робіт за темою дисертації, з них наукових статей – 6, тези доповідей в матеріалах наукових конференцій – 3. Наукові фахові видання, в яких опубліковані наукові статті, рекомендовані Міністерством освіти та науки України та включені до переліку наукових фахових видань України. Одна наукова стаття (Scopus) опублікована в періодичному науковому виданні держави, що входить до Європейського союзу (Польща).

Безпосередній особистий внесок здобувача до наукових публікацій є наступним:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Палій І. Г., Заїка С. В., **Янковецька А. Г.** (2018) Ураження шлунково-кишкового тракту у хворих з патологією серцево-судинної системи, які приймають ацетилсаліцилову кислоту: синдромальна діагностика та можливі шляхи корекції *Сучасна гастроентерологія*, 1 (99). 29-38. (Особистий внесок здобувача: визначення мети дослідження, підбір тематичних пацієнтів, аналіз та інтерпретація даних, підготовка статті до друку).

2. **A.G. Yankovetska**, S.V. Vernyhorodskyi, I.G. Paliy, S.V. Zaika (2021) Morphological changes of the gastric mucosa while using antiaggregants and pantoprazole (an experimental study) *Wiadomości Lekarskie*, 2, 228-236. (Особистий внесок здобувача: участь у визначенні мети та дизайну дослідження, участь у проведенні експерименту, аналіз та інтерпретація даних, підготовка статті до друку).

3. Палій І.Г., Заїка С.В., Чернова І.В., **Капітун А.Г.** (2024) Диспепсія у студентів медичного університету: поширеність симптомів та фактори ризику *Вісник Вінницького національного медичного університету*. 28 (3), 490-501. (Особистий внесок здобувача: участь у визначенні мети та дизайну дослідження, підбір та опитування пацієнтів, аналіз та інтерпретація даних, підготовка статті до друку).

4. Iryna Paliy, Serhii Zaika, Inna Chernova, **Alla Kapitun**, Maria Shemeta (2025) Dyspepsia in medical university students and general practitioners *Сімейна медицина. Європейські практики*. 1 (111), 48-54. (Особистий внесок здобувача: участь у визначенні мети та дизайну

дослідження, підбір та опитування пацієнтів, аналіз та інтерпретація даних, підготовка статті до друку).

**Список наукових праць, які додатково відображають наукові
результати дисертації:**

5. **Янковецька А. Г.** (2014) Роль та місце опитувальників у первинній діагностиці Гастроезофагеальної рефлюксної хвороби. *Медичний форум*. 3 (03). 233-238. (Особистий внесок здобувача: участь у визначенні мети та дизайну дослідження, аналіз та інтерпретація даних, підготовка до друку).
6. Палій І. Г., Заїка С. В., **Янковецька А. Г.** (2015) Поширення гастроезофагеальної рефлюксної хвороби серед хворих з патологією травлення, провокуючі чинники та ефективність блокаторів H^+/K^+ -АТФази *Сучасна гастроентерологія*. 2 (82). 85-96. (Особистий внесок здобувача: участь у визначенні мети та дизайну дослідження, аналіз та інтерпретація даних, підготовка до друку).

**Список наукових праць, які засвідчують апробацію результатів
дисертації:**

7. **Янковецька А. Г.** Вплив АСК на розвиток шлунково-кишкових розладів у пацієнтів з патологією серцево-судинної системи. Тези 14 міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених м. Вінниця, 2017 с. 86

8. **Янковецька А. Г.**, Ксенчин О.О. Поширеність ГЕРХ та фактори ризику, що впливають на перебіг захворювання у хворих з патологією ШКТ. Матеріали 6 міжнародної наукової конференції січень-грудень 2014, том 11 Чернівці-Київ-Чикаго15 конгрес СФУЛТ с. 155-156

9. **Янковецька А.Г.** Поширеність інфекції гелікобактер пілорі серед хворих з патологією серцево-судинної системи, що приймають ацетилсаліцилову кислоту з метою профілактики тромбоемболічних ускладнень, на прикладі пацієнтів КНП ЦПМСД № 2 міста Вінниця.

Матеріали 15 наукової конференції студентів та молодих вчених м. Вінниця 2019, с. 473-474

У вказаних наукових публікаціях повністю викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, які випливають із них.

**Результати досліджень, що включені до дисертації,
оприлюднені на таких конференціях:**

1. **Янковецька А. Г.** Вплив АСК на розвиток шлунково-кишкових розладів у пацієнтів з патологією серцево-судинної системи. 14 міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених. м. Вінниця, 2017.
2. **Янковецька А. Г.** Поширеність ГЕРХ та фактори ризику, що впливають на перебіг захворювання у хворих з патологією ШКТ. 6 міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених. м. Вінниця, 2015.
3. **Янковецька А. Г.,** Ксенчин О.О. Поширеність ГЕРХ та фактори ризику, що впливають на перебіг захворювання у хворих з патологією ШКТ. 6 міжнародна наукова конференція січень-грудень, м. Чернівці-Київ-Чікаго 15 конгрес СФУЛТ, 2014.
4. **Янковецька А. Г** Поширеність інфекції гелікобактер пілорі серед хворих з патологією серцево-судинної системи, що приймають ацетилсаліцилову кислоту з метою профілактики тромбоемболічних ускладнень, на прикладі пацієнтів КНП ЦПМСД № 2 міста Вінниця». 16 міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених. м. Вінниця, 2019.
5. **Янковецька А. Г** Патологія шлунково-кишкового тракту у хворих, що приймають ацетилсаліцилову кислоту сприводу патології серцево-судинної системи. 15 міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених. Вінниця, 2018.

6. **Янковецька А.Г., Палій І.Г.** Гастроентерологічні проблеми антиагрегантної терапії та шляхи їх вирішення. XII науково-практичний симпозіум; «Сучасна гастроентерологія: актуальні питання діагностики, лікування та профілактики» Вінниця, 2017.
7. **Янковецька А.Г., Палій І.Г.** Ураження шлунково-кишкового тракту у хворих з патологією серцево-судинної системи, які приймають ацетилсаліцилову кислоту: синдромальна діагностика та можливі шляхи корекції. XII науково-практичний симпозіум «Сучасна міждисциплінарна гастроентерологія: актуальні питання діагностики, лікування та профілактики» м. Вінниця, 2018.
8. **Янковецька А.Г.** Поширеність інфекції гелікобактер пілорі серед хворих з патологією серцево-судинної системи, що приймають ацетилсаліцилову кислоту з метою профілактики тромбоемболічних ускладнень, на прикладі пацієнтів КНП ЦПМСД № 2 міста Вінниця. 15 наукова конференція студентів та молодих вчених м. Вінниця 2019.
9. **Палій І.Г., Капітун А.Г.** Перехрест функціональних та органічних захворювань у пацієнта з патологією ШКТ. Чи є це проблемою для сімейного лікаря? Науково-практична конференція «Первинна медична допомога – фундамент здоров'я» м. Вінниця, 07.03.2025.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Дисертаційне наукове дослідження виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри внутрішньої та сімейної медицини Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова «Оцінка сучасного стану поширеності найбільш розповсюджених захворювань на первинній ланці надання медичної допомоги та розробка заходів по їх превенції» (номер держреєстрації 0124U002527). Автор – співвиконавець цієї науково-дослідної роботи.

Дослідження є вагомим для медичної науки, воно відкриває нові можливості та полягає у застосуванні опитувальника GSRS для пацієнтів, що приймають препарати ацетилсаліцилової кислоти щоденно, в амбулаторних умовах та може застосовуватись лікарями ЗПСМ, кардіологами та гастроентерологами з метою раннього виявлення диспептичних розладів у осіб з патологією серцево-судинної системи. При виборі препарату для гастропротекції пацієнтам, що приймають ацетилсаліцилову кислоту, доцільно призначати ІПП пантопразол, оскільки одночасне застосування АСК та ІПП веде до зменшення у вказаних хворих проявів диспептичного та рефлюксного синдромів і синдрому абдомінального болю, а застосування пантопразолу продемонструвало кращу ефективність, ніж омепразолу. З метою попередження некротичного ураження слизової оболонки шлунка доцільне поєднане застосування ацетилсаліцилової кислоти та клопідогрелю з пантопразолом, що доведено в умовах експерименту.

Результати дослідження використовуються на практиці лікарями Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медичної допомоги» м. Погребище, Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2» м. Вінниця, Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медичної допомоги Хмельницького району» Хмельницької області .

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому.

Дисертація оформлена згідно вимог чинного національного законодавства. Обсяг дисертації становить 144 сторінки друкованого тексту (з них 116 сторінок основного тексту), містить 9 таблиць і 21 рисунок. Дисертація має наступні основні структурні елементи: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних скорочень і термінів; основна частина; список використаних джерел, додатків. На початку дисертації наведений “Перелік умовних скорочень”, який містить транслітерацію усіх скорочень, які в подальшому зустрічаються в тексті дисертації.

Основна частина дисертації складається із вступу, огляду літератури, 2-х розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів, висновків і практичних рекомендацій.

Список використаних джерел оформлений в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків у відповідності з чинним національним законодавством і містить 125 джерел, з них 16 – кирилицею і 109 – латиницею.

Дисертаційна робота написана автором із використанням зрозумілих формулювань та логічних заключень. В дисертації обґрунтовано актуальність теми, висвітлені мета, завдання роботи, її наукова новизна та практичне значення.

При розгляді змісту основних розділів дисертації, варто зазначити наступне.

Анотація написана згідно вимог, відповідає матеріалу дисертаційної роботи, стисло і конкретно відображає основні результати, містить положення наукової новизни та практичної цінності роботи.

У **«Вступі»** дисертації автор переконливо доводить актуальність теми, завдання роботи та її зв'язок з науковими програмами, визначені конкретні задачі дослідження, дана характеристика об'єкту та предмету дослідження. Представлені відомості про наукову новизну роботи, практичне значення, апробацію матеріалів дисертації на наукових та науково-практичних конференціях, впровадження їх в практику закладів охорони здоров'я тощо.

Огляд літератури побудований на аналізі великої кількості сучасних джерел інформації (125 джерел, з них 16 – кирилицею і 109 – латиницею) і свідчить про вміння дисертанта працювати з літературою, добре володіння ним методами аналізу та синтезу наукової інформації.

У **1 розділі** «Сучасні погляди на поширеність диспепсії, взаємодію гелікобактерної інфекції та антиагрегантної терапії та їх синергізм впливу

на ризик гастропатій (аналітичний огляд літератури)» здобувачем проведений глибокий аналіз даних сучасної літератури.

Дисертант зосереджує свою увагу на поширеності диспепсії серед дорослого населення, епідеміології *Helicobacter pylori* та ролі *Helicobacter pylori* у розвитку гастропатій. Акцентується увага на антиагрегантній терапії АСК та її гастротоксичності. Описано синергізм між інфекцією *H. pylori* та ацетилсаліциловою кислотою у формуванні гастропатій. Описані методи профілактики та лікування гастропатій при застосуванні ацетилсаліцилової кислоти та роль пепсиногену I для оцінки атрофічних процесів у слизовій оболонці шлунка.

У **2 розділі** « Клінічна характеристика хворих та методів дослідження» автор повноцінно описує групи пацієнтів, що досліджувались, надає статистичний опис. Здобувачем наведено критерії відбору осіб для включення і виключення у дослідження, описані методи обстеження та методики статистичного аналізу.

Для вирішення поставлених задач дисертантом проведено збір анамнезу, об'єктивне та загально-клінічне обстеження, а також за допомогою опитувальника FSSG вивчено поширеність диспепсії серед дорослого населення Вінницького регіону. Досліджено вплив ацетилсаліцилової кислоти на розвиток диспептичних проявів у пацієнтів з патологією серцево-судинної системи за допомогою опитувальника GSRS. Оцінено гастропротективний вплив пантопразолу у хворих, що приймають АСК за допомогою опитувальника GSRS. Вивчено морфологічні особливості ураження слизової оболонки шлунка у експериментальних тварин при використанні антиагрегантів та пантопразолу в еквіваленті людських доз. Вивчено вплив на слизову оболонку шлунка ацетилсаліцилової кислоти в дозі 75 мг у хворих із патологією ССС в залежності від Н.р. статусу та прийому пантопразолу шляхом визначення рівня пепсиногену I.

Автор виділяє наступні етапи дослідження:

1. Етап дослідження.

Вивчення поширеності диспепсії серед дорослого населення за допомогою платформи Microsoft Forms серед вітчизняних студентів, лікарів ЗПСМ та іноземних студентів. Вивчення впливу прийому ацетилсаліцилової кислоти на розвиток диспептичних проявів у пацієнтів з патологією серцево-судинної системи за допомогою опитувальника GSRS.

2. Етап дослідження.

Вивчення морфологічних особливостей ураження слизової оболонки шлунка у білих нелінійних щурів-самців при використанні антиагрегантів (АСК, клопідогрелю та їх комбінацій) і пантопразолу в еквіваленті людських доз. Вивчення впливу на слизову оболонку шлунка АСК в дозі 75 мг шляхом визначення рівня пепсиногену I у хворих із патологією ССС в залежності від Н.р. статусу та прийому пантопразолу.

У розділі 3 «Поширеність симптомів диспепсії серед студентів та лікарів загальної практики-сімейної медицини. Вплив препаратів АСК на виникнення шлунково-кишкових розладів у пацієнтів з патологією ССС та оцінка їх вираженості в залежності від прийому ІПП» здобувач провів аналіз згідно результатів відповідей на питання опитувальника FSSG, частота виявлення симптомів диспепсії, серед лікарів та вітчизняних студентів склала від 15,9 % до 21,4 % відповідно. Наявність в анамнезі перенесених захворювань ШКТ виявилась незалежним фактором впливу ($p < 0,01$) на виникнення симптомів диспепсії серед вітчизняних студентів та лікарів ЗПСМ. Прийом медикаментів мав вплив на виникнення симптомів диспепсії у групі вітчизняних студентів ($p < 0,05$). Тривале застосування АСК збільшує ймовірність виникнення у хворих шлунково-кишкових розладів, зокрема синдрому диспепсії ($p < 0,05$). Одночасне застосування АСК та ІПП веде до зменшення у пацієнтів проявів диспептичного синдрому, рефлюксного синдрому та синдрому

абдомінального болю. Застосування препарату з групи ІПП пантопразолу є вірогідно більш ефективним, ніж омепразолу ($p < 0,05$).

У **розділі 4** «Показники рівня пепсиногену I у пацієнтів, що приймають АСК із патологією серцево-судинної системи та морфологічні особливості ураження слизової оболонки шлунка у експериментальних тварин при використанні антиагрегантів та пантопразолу в еквіваленті людських доз». В даному розділі дисертант доводить, що наявність Н.р. у хворих, які отримують АСК в малих дозах (75 мг) є фактором ризику деструкції слизової оболонки шлунка, що відображується достовірно підвищеним ($p < 0,003$) рівнем пепсиногену I у Н.р. інфікованих. Прийом пантопразолу не змінює рівень пепсиногену I у Н.р.-негативних пацієнтів, що приймають АСК в дозі 75 мг. Прийом пантопразолу достовірно зменшує ($p < 0,04$) рівень пепсиногену I у Н.р.-інфікованих пацієнтів, які отримують АСК в малих дозах (75 мг), що свідчить про протективну дію препарату на слизову оболонку шлунка. Однією з головних морфологічних ознак гастропатії при застосуванні АСК є утворення мікроерозій, які не завжди виявляється при макроскопічному дослідженні СОШ. Застосування пантопразолу у поєднанні з АСК та клопідогрелем сприяє попередженню некротичного ураження СОШ.

У **5 розділі** «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» А. Г. Капітун проводить ретельний аналіз результатів власної роботи. Цей розділ дає вичерпне уявлення про методологічні підходи, характер і результати проведених ним досліджень.

Основні результати роботи сформульовані автором у 4 висновках. Вони конкретні, містять відповіді на поставлені задачі дослідження, базуються на цифрових даних та засвідчують важливість вирішення актуального завдання вивчення впливу антиагрегантної дози ацетилсаліцилової кислоти на клінічні прояви та морфологічні зміни слизової оболонки шлунка в умовах інфікування *Helicobacter pylori* та лікування інгібіторами протонної помпи.

Дисертація добре ілюстрована, містить 9 таблиць і 21 рисунок та 6 додатків.

Висновки і практичні рекомендації дисертації відображають його результати, є науково обґрунтованими, цілком логічними, такими, що мають об'єктивні докази, вагому науковою новизною та практичну значущістю для сучасної медицини.

Первинна документація дисертаційної роботи представлена в повному об'ємі і повністю відповідає змісту дисертаційного дослідження. Перевірка первинної документації показала повну вірогідність усіх первинних документів. Під час перевірки узагальнених даних з фактичним матеріалом виявлена їх повна відповідність.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Опитувальник GSRS дає змогу в амбулаторних умовах провести анкетування пацієнтів з метою раннього виявлення диспептичних розладів у осіб з патологією серцево-судинної системи, що приймають АСК щоденно, тому може застосовуватись лікарями ЗПСМ та гастроентерологами з метою раннього виявлення симптомів диспепсії.

Тривале застосування АСК збільшує ймовірність виникнення у хворих шлунково-кишкових розладів, зокрема синдрому диспепсії. Одночасне застосування АСК та ІПП веде до зменшення у пацієнтів проявів диспептичного синдрому, рефлюксного синдрому та синдрому абдомінального болю. Застосування препарату з групи ІПП пантопразолу є більш ефективним, ніж омепразолу. Тому рекомендовано з метою гастропротекції пацієнтам, що приймають АСК призначати ІПП пантопразол.

Застосування пантопразолу у поєднанні з АСК та клопідогрелем сприяє попередженню некротичного ураження СОШ.

Впровадження результатів дослідження здійснені на галузевому рівні:

1. В практичну діяльність Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2» м. Вінниці (акт впровадження від 30.12.2024). За результатами впровадження встановлено, що серед тих пацієнтів, що приймали АСК без ІПП мали прояви рефлюксного та диспептичного синдромів – 28 % 42 % відповідно, а серед тих, що приймали АСК з ІПП – прояви рефлюксного синдрому та диспептичного синдромів – 8 % та 11 % відповідно.

2. В практичну діяльність Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2» м. Вінниці (акт впровадження від 30.12.2024). За результатами впровадження встановлено: серед опитаних пацієнтів частота виявлення симптомів диспепсії – 37,6%, ГЕРХ – 28 %, поєднання симптомів диспепсії та ГЕРХ – 11%.

3. В практичну діяльність Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медичної допомоги Хмельницького району» Хмельницької області (акт впровадження від 03.02.2025.). Серед опитаних пацієнтів частота виявлення симптомів диспепсії – 42 %, ГЕРХ – 23 %, поєднання симптомів диспепсії та ГЕРХ – 13%.

4. В практичну діяльність Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медичної допомоги Хмельницького району» Хмельницької області (акт впровадження від 26.12.2024). Серед тих пацієнтів, що приймали АСК без ІПП, 33 % мали прояви рефлюксного синдрому, диспептичного синдрому – 37 %; серед осіб, що приймали АСК з ІПП прояви рефлюксного та диспептичного синдромів мали 5 % та 8 % пацієнтів відповідно.

5. В практичну діяльність Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медичної допомоги» м. Погребище (акт впровадження від 23.12.2024.). Серед тих пацієнтів, що приймали АСК без

ІПП, 32 % мали прояви рефлюксного синдрому, диспептичного синдрому – 39 %, серед осіб, що приймали АСК з ІПП прояви рефлюксного та диспептичного синдромів мали 7 % та 9 % пацієнтів відповідно.

6. В практичну діяльність Комунального неприбуткового підприємства «Центр первинної медичної допомоги» м. Погребище (акт впровадження від 06.02.2025.). Серед опитаних пацієнтів частота виявлення симптомів диспепсії – 41,6%, ГЕРХ – 25,9 %, поєднання симптомів диспепсії та ГЕРХ – 17%.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

Автор не порушував принципи академічної доброчесності при виконанні дисертаційного дослідження та написання роботи. Рукопис дисертації Капітун А.Г. на тему: ««Роль антиагрегантної терапії ацетилсаліциловою кислотою у виникненні клінічних проявів та морфологічних змін слизової оболонки шлунка в умовах інфікування гелікобактерною інфекцією та лікування інгібіторами протонної помпи (клініко-експериментальне дослідження)» обсягом 144 сторінки друкованого тексту було перевірено на плагіат комп'ютерною програмою «StrikePlagiarism». Рівень оригінальності становить 88 %. За перевіркою посилань комп'ютерною програмою визначено, що наявні окремі співпадіння з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та загальноживаними фразами.

Результати обговорення презентації на засіданні кафедри (структурного підрозділу).

За результатами обговорення презентації на засіданні кафедри слід відзначити, що дисертант володіє матеріалами дисертаційного дослідження, відповідає на запитання пов'язані із дисертаційною роботою, дотримується таймінгу доповіді, інформація представлена у доповіді відповідає матеріалам дисертаційного дослідження.

Відповідність дисертації встановленим вимогам.

За основними змістовними ознаками, актуальністю, науковою новизною та обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, висвітленню результатів роботи у вітчизняних та закордонних періодичних наукових виданнях, дисертація оформлена згідно наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Узагальнюючи дані, наведені у рецензії, потрібно відзначити, що на момент проведення фахового семінару для апробації дисертації усі неточності усунені, зауваження ліквідовані. Претензій до дисертанта та його роботи немає. Дисертаційна робота в повній мірі відповідає спеціальності 222 «Медицина».

ВИСНОВОК

Дисертація Капітун Алли Григорівни на тему: **«Роль антиагрегантної терапії ацетилсаліциловою кислотою у виникненні клінічних проявів та морфологічних змін слизової оболонки шлунка в умовах інфікування гелікобактерною інфекцією та лікування інгібіторами протонної помпи (клініко-експериментальне дослідження)»**, що представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина», є завершеною науковою працею, в якій наведені нові науково обґрунтовані результати проведених особисто здобувачем досліджень щодо вирішення науково-практичних задач.

Одержані під час виконання дисертаційної роботи результати мають істотне значення для сучасної медицини та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень. За основними змістовними ознаками, актуальністю, науковою новизною та обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, дисертація повною мірою відповідає вимогам Порядку присудження

ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 та оформлена відповідно до наказу МОН України №40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та рекомендується до проведення публічного захисту дисертації з метою присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина».

Висновок підготовлено за результатами фахового семінару, який відбувся 17 квітня 2025 року на кафедрі внутрішньої та сімейної медицини дистанційно на платформі Google Meet за участі фахівців кафедри пропедевтики терапії, кафедри мікробіології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

**Головуюча на засіданні кафедри
внутрішньої та сімейної медицини**

д.мед.н., професор ЗВО кафедри
пропедевтики внутрішньої медицини
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Леся РАСПУТИНА

17.04.2025 року

